THE RELIGIOUS DISCOURSE GENERATED BY THE TITULAR SAINT OF A CHURCH[1]

***Abstract**: The present study presents several argumentative structures and rhetorical techniques to capture the audience that occur in the religious discourse, with reference to a sermon delivered by the Romanian Metropolitan Bartolomeu Anania upon the patron of a church. In short, we analyzed the adequacy of the discourse to the communicative context and the communicative performance of the speaker by describing the use of such rhetorical arguments, as the authority of the hierarch, the biblical quotation and sayings and the appeal to transfer the Scripture's teachings on the believer's daily life.*

***Keywords**: rhetoric, religious discourse, argumentative structures.*

In the omiletic literature there is a distinction between the so called "*classical*" *genres* (represented by the *homily*, *the theme sermon and the encomium*), spoken in front of an auditory that is already convinced by the stated morals (which are only restated and systematized), and the *parenesis*, spoken in occasional sermons, for a larger audience and which are adapted to the situational context of the communication.

The sermon for the patron saint of a church is integrated in the category of the parenthesis, even though it sometimes contains explanations about the gospel which is read during the mass. It is an oration held by a superior prelate, who teaches morals about the life and activity of the patron saint, insisting on the spiritual advice according to the requirements of the audience.

We shall try to unfold the specific argumentative structures and strategies of this type of discourse, by giving examples from a sermon spoken by the metropolitan Valeriu Anania[2] for the Nicula Monastery patron saint, the Assumption of Virgin Mary, on the 15th of August 2000[3]. As some important politicians were present at this spiritual event, and as the election campaign was approaching that fall, the hierarch Bartolomeu was offered the chance to speak not only for the majority of believers, but also to the politicians, in an attempt to change their views on the spiritual pollution created by the media and the Romanian laws. Therefore, the speech approaches two aspects: it addresses to the public, to the believers, in order to obtain their confirmation, their adhesion to the spoken ideas, but it also addresses to the politicians; according to the

[1] Sorin Guia, "Alexandru Ioan Cuza" University of Iaşi, soringuia@yahoo.com

*This paper is part of a research financed by the *Trans-national network of integrated management for post-doctoral research in the field of Science Communication* project and the *Institutional construction (post-doctoral school) and fellowship Programme (ComScie)* POSDRU/89/1.5/S/63663, funded by *The Sectorial Operational Programme for Human Resources Development.*

[2] The cultural and spiriual activity of the hierarch Bartolomeu Valeriu Anania, the last great Romanian scholar and metropolitan. He publishes various literary genres, he makes the best Romanian translation of the Holy Bilble, he fights for the defence of the Christian belief in Transylvania, for the moral growth and the spiritual regeneration of the Romanian people. The preerence of the Romanian hierarch for Nicula Monastery is also well-known, as he had spent much of his time there, writing a part of his memoirs and thoughts.

[3] The speech of the hierarch Bartolomeu Anania can be listened to on the following link (visited on July 11th 2011): http://www.youtube.com/watch?v=SMHhaBSLucY&feature=related.

BDD-A5884 © 2011 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

agreement obtained from the audience, the hierarch aims to persuade the politicians to act in the desired direction.

There are normally two specific moments of the exordium in the sacred oratory: *the text*, usually represented by a scripturistic or patristic verse, written at the beginning of the sermon, which is inexistent in this case, and the *salutation formula*, that has the role of tightening the relationship between the listener and the interlocutor, and that is restated during the speech. We are thus talking about a conventionalized vocabulary, which is slightly related to pathos, without necessarily containing affective clues: *iubiți credincioşi*, *iubiții mei*, *dragii mei*, *dragii mei tineri*.

The sermon begins rather abruptly, bringing a state of curiosity in the minds of the listeners; references are made to a news report from the national television channel, about the parish fair of the Nicula Monastery:

> Iubiți credincioşi, acum trei zile, pe postul național de televiziune, a apărut o ştire în legătură cu hramul mînăstirii Nicula, practic anunțîndu-l, dar înştiințîndu-i pe telespectatori că la mînăstirea Nicula, din cauza secetei, au secat izvoarele de apă şi că se fac eforturi pentru ca hramul să nu fie compromis. În afară de nota uşor diversionistă a acestei ştiri, aş vrea să informez pe toată lumea că aici, în zona Niculei, apa potabilă este o raritate şi că izvoarele sunt foarte sărace şi că, uneori, seacă de tot.

The beginning of the speech does not make any references to scripturistic quotations or to the gospel spoken during the mass and it does not contain any special greetings for the authorities or the politicians. Although brief, the exordium manages to get the attention of the audience, being thus an indicator for the fulfillment of the desired purposes. The expository note is interrupted by the argumentative connector *but,* by the tonality and register change from a material to a spiritual plan. The *spring draining* phenomenon is compensated by the joy of taking part to the *spring and joy of tears*, a theme which is repeated for several times in the introduction, a phenomenon which we will later refer to:

> **Dar...**, **aici, în mînăstirea Nicula, nu a secat niciodată izvorul lacrimilor**. **N-ați venit aici să beți apă**[1] **...**, ați venit să vă întîlniți cu Maica Domnului, care acum peste 300 de ani a plîns cu lacrimi adevărate, vădindu-şi ipostaza de icoană făcătoare de minuni.

The strong intensity of the voice and the harmonious ascending contour are interrupted by the communicative silences[2]. The phenomenon is also present in other sequences, especially before drawing conclusions after some enumerations:

> Presa, ziarele, revistele, canalele de televiziune se întrec în a arunca cu gunoaie în casele şi sufletele noastre. Aproape nu e post pe care să-l deschizi şi să nu vezi violență, sînge, bătaie, desfrîu **...** şi toate mizeriile care se pot întîmpla într-o lume păcătoasă.

The approach to the theme begins with the narration of two moments from the life of Virgin Mary, in order to relate the speech to the celebration of the parish dedication day: the image of the Assumption of Virgin Mary from an old religious painting and the miracle of turning the water into wine alt the wedding in Cana Galilee. The narration of these biblical events actually pursues the transfer of these ideas in our daily lives. From the *icon of the absolute spiritual and bodily maculation* of Virgin Mary, it is passed to the idea of the spiritual purification of us, humans. The reasoning is

[1] The high pitch of the voice has been written in bold.

[2] The silences have been underlined by using the suspension points. As a discursive intervention, the silence fulfils very fertile rhetorical functions for the impact upon the audience, as it creates a cerain intelectual state upon the interlocutor, a state which determines him to ask himself some questions, to give answers, to weigh alternatives.

BDD-A5884 © 2011 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

achieved by using examples from the actual life and by introducing the imaginary in the story:

> Am spus că Maica Domnului este icoana curăției desăvărşite sufleteşti şi trupeşti. Nu suntem noi oare, ca popor român, iubitor de puritate? Oare nu iubim noi cerul senin cu stelele limpezi pe cer? Nu iubim codrul acesta frumos, desăvîrşit? Nu iubim noi casele noastre să fie curate şi văruite, să nu miroase urît, să miroase frumos? Nu cultivăm noi flori? Nu tot românul are grijă de ograda lui să fie măturată, de curtea lui, de vitele lui, de grajdul lui? [...] Presa, ziarele, revistele, canalele de televiziune se întrec în a arunca cu gunoaie în casele şi sufletele noastre. Aproape nu e post pe care să-l deschizi întîmplător şi să nu vezi violență, sînge, bătaie, desfrîu **...** şi toate mizeriile care se pot întîmpla într-o lume păcătoasă. *Aş întreba: dacă ar veni cineva* în casa cuiva şi ar vedea fereastra deschisă şi ar arunca cu gunoaie şi cu balegă în casa omului, din stradă, oare n-ar veni nici o lege să-l împiedice şi să-l pedepsească?

The narration of the two biblical events (in which questions and direct discursive interventions are interpolated) is followed by repetitions, introduced through the conclusive connectors, reiterated according to the discursive situation: "şi *astfel*, prin transfigurare, trupul Maicii Domnului a fost ridicat la cer, păstrîndu-şi puritatea pînă la sfîrşit; o curăție atît pe pămînt, cît şi dincolo, în împărăția lui Dumnezeu. *De aceea*, iubiții mei, Maica Domnului este şi o icoană prin excelență a curăției omeneşti". (...) "*Aşadar*, iubiții mei, atunci cînd vărsați o lacrimă de bucurie, o vărsați şi în fața icoanei curației desăvîrşite a omului"; "*Aşadar*, iubiții mei, binecuvîntatea nunții şi, prin aceasta, binecuvîntarea familiei".

After launching the protest, spoken in the name of the interlocutors, the idea of family is reiterated by reminding the believers about its blessing during the wedding in Cana Galilee. One may observe a very strong rhetoric technique. In the discussion of a topic with a coherent argumentation there are elements which will later be approached. The rhetor builds and reiterates states of expectation in the minds of his audience: "Pînă la urmă este un atentat la *familia însăşi*, la această instituție fundamentală a oricărei societăți; *familia* pe care Domnul Hristos şi Maica Domnului au binecuvîntat-o în Cana Galilelii".

The ideas flow from one to the other, in an exceptional rhetoric concatenation, passing from the idea of spiritual purity to the one of the spiritual pollution through the media. In this part of the speech, the metropolitan's appeal to the youngsters is not aimed to obtain confirmation or to adhesion, but also persuasion: "*Învățați-vă* înainte de toate să aveți spirit de discernămînt, a deosebi *între bine şi rău, între sănătos şi nesănătos, între folositor şi nefolositor*, este începutul înțelepciunii voastre de tineri".

The persuasion through discourse, achieved both by rational arguments (**the logos**) and by emotional appeals (**the pathos,** which is generally conventionalized), is completed by the persuasion through **ethos**, by the means of which the preacher legitimates his discursive position and authority.

Beside the *discursive ethos* (built in the discourse by means of style and attitude, through the quality of reasoning and the reference to the public), one can talk about a *preexistent ethos*; the hierarch speaks to them under the authority of his role in the church (see Zafiu, 2010: 28-29). In many situations, personal experience is referred to, under the form of confession, thus involving a minimum degree of subjectivity. Therefore, we are discussing about the **hierarch's argument of authority and experience**, authority which is expressed in formulations such as: "Important este ca *ceea ce vă spun eu* să vă meargă la inimă şi să va lumineze mintea şi să vă întărească în credință"; "Taina nunții, *e bine să ştiți de la mine*, este singura taină pe care nu a instituit-o Domnul Christos, ci Însuşi Dumnezeu Tatăl, odată cu primii oameni"; "*şi eu*

BDD-A5884 © 2011 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

am fost gazetar, în tinerețea mea, şi ştiu că principala calitate a unui gazetar este curiozitatea"; "*Țineți minte de la mine*: din orice deprindere rea şi din orice viciu există o cale de întoarcere".

The usage of formulas with a low degree of subjectivity can be generally observed (a, b) or even the masking of subjectivity, obtained by the narrator's self references, that is, by the usage of the third person (c)[1]:

a) the usage of complex modalizing and metadiscursive expressions: "eu *aş vrea să mă opresc* astăzi asupra a două momente din viața Maicii Domnului"; "şi *aş mai adăuga*, iubiții mei"; "*aş întreba*: dacă ar veni cineva în casa cuiva şi ar vedea fereastra deschisă şi ar arunca cu gunoaie şi cu balegă în casa omului, din stradă, oare n-ar veni nici o lege să-l împiedice şi să-l pedepsească?"; "*aş vrea să ştie toată lumea*: vom face reforme economice şi politice, dar toate acestea nu vor avea roade dacă nu vom face reforma morală a poporului român';

b) the use of the metadiscursive and speech managing ego: "*Am să încep cu* ultimul"; "*în încheiere*, aş vrea să vă rog să puneți la inimă cele ce v-am spus".

c) the use of the third person for referring to himself: "V-o spune *unul* care a făcut puşcărie, pe nedrept".

As the adhesion of the wide audience is required for, the *passage from the first person singular to its plural is being made*. In order for the protests against the politicians to have strength, the believers are also integrated into the speech, they are included in the same sphere with the speaker: "am şi *avem* o mare tristețe"; "să ridic *protestul meu şi-al vostru*"; "pe care *noi*, prin *voturile noastre*, i-am trimis acolo"; "dacă este vorba de libertăți, *noi*, alegătorii, suntem primii care dispunem de propria noastră libertate"; "este o mare bucurie pentru că *noi* constatăm aceasta"; "*noi* le salutăm prezența"; "*noi* suntem europeni prin geografie, prin istorie şi prin vocație. *Noi* suntem în Europa"; "*Noi*, ca popor român, mai cu seamă în Transilvania, n-am pierit în vremurile grele; nu vom pieri acum".

When the discursive note makes references to the deservedness of the audience, or gives advice to the youngsters, the passage from *our* to *your* world is made: "Ați venit să vă întîlniți cu Maica Domnului"; "aşa cum ați cîntat şi astăzi"; "ați venit la Maica Domnului ca la cineva din familie"; "este marea întîlnire, a voastră, a tuturor, cu Maica lui Dumnezeu "; "v-o amintiți, ați auzit-o de multe ori din Sfintele Evanghelii"; "voi sunteți în floarea vîrstei"; "trăiți-vă tinerețea, e a voastră"; "păstrați-vă sănătatea sufletului"; "nu vă imaginați cît este de plăcut să îți trăieşti tinerețea fără ca mai tîrziu să îți fie ruşine sau să îți pară rău de faptele pe care le-ai făcut"; "cînd aveți vîrsta fragedă, vă pîndesc anumite primejdii".

The second part of the speech, in which the orator addresses to the young people, is dominated by *advisory enunciations*, by urgings *expressed affirmatively and imperatively*, regarding the moral growth and the preservation of faith and of ancestral customs: "trăiți-vă tinerețea"; "păstrați-vă sănătatea sufletului"; "fiți curioşi"; "bucurați-vă"; "întoarceți-vă la casele voastre"; "duceți aceste lacrimi de bucurie".

The pathos is acquired through a series of linguistic resources: intonation, tonality, exclamation, repetition, eulogium, impeachment, or the appeal to narrative sequences (many of them being conventionalized). The persuasive elements have the purpose of winning the trust of the audience, achieved by means of appealing to emotions:

[1] For a detailed presentation, refer to Zafiu, 2010: 29-30.

BDD-A5884 © 2011 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

a) exclamatory enunciations, associated with a specific intonation: "Libertatea! Libertatea rău înțeleasă şi prost folosită!"; "Vă mulțumim şi Dumnezeu să vă răsplătească şi să vă ocrotească în tinerețea voastră!"; "suntem în Europa!" […] "Europa, nu Sodoma!";

b) subjective, emphasizing repetitions: "Ei vin cu lacrimile lor de acasă - lacrimi de durere, lacrimi de jale, lacrimi de căință"; "Presa, ziarele, revistele, canalele de televiziune se întrec în a arunca cu gunoaie în casele şi sufletele noastre"; "să împiedicăm ducerea pînă la capăt a acestei blasfemii pe obrazul poporului român, pe bunul său simț, pe cuviința lui, pe decența lui, pe dorul său de puritate şi pe obrazul Maicii Domnului";

c) the impeachment: "Dar nu, presiunile sunt făcute de *vicioşi*, de *suprasaturați*, de cei care nu mai cunosc alt idol decît trupul şi plăcerile lui".

d) narrative sequences: "Unul dintre Apostoli stă lîngă trupul neînsuflețit al Maicii Sfinte şi, cu mîna la obraz, şi se uită îndelung cu o uitătură care nu exprimă nici durere, nici disperare, ci doar *mirare, uimire*; şi atunci Apostolii ceilalți au dat lespedea la o parte şi au constatat, *cu uimire*, că mormîntul era gol" (the story of the moment of the Assumption).

The persuasion through **logos** concerns the receiver's rational level. By means of the rational dimension, the orator announces and develops the discursive themes and the links between them.

The construction of staged images ("Aş întreba: *dacă ar veni cineva* în casa cuiva şi *ar vedea* fereastra deschisă şi *ar arunca* cu gunoaie şi cu balegă în casa omului, din stradă, oare n-ar veni nici o lege să-l împiedice şi să-l pedepsească?"), the references to the process of knowledge ("e bine *să ştiți* de la mine"), the use of conclusive argumentative connectors (*deci, aşadar*), adversative (*dar*), concessive (*însă*), addition (*mai mult decît atît*), complete the sphere of rational and logos elements.

In religious speeches, one can generally notice the preference for **reasoning by using biblical and patristic quotations**, which confer authority and ensure adhesion to the spoken religious ideas[1]. There is no such reasoning in the present speech; here the reference is made towards issues of rational nature, chosen from our daily lives. There is only one quotation from the Genesis, used in order to strengthen the statement regarding the establishment of the Wedding mystery by God the Father - chapter 1, verse 27-28: "Ne spune clar Sfînta Scriptură: şi Dumnezeu l-a făcut pe om, bărbat şi femeie i-a făcut. şi după ce i-a creat, i-a binecuvîntat şi a spus: creşteți şi vă înmulțiți şi împleți pămîntul, şi lucrați-l".

The metropolitan from Cluj is aware of the effect of public atmosphere[2], he **adapts his speech to the communicative situation**. The appeal to arguments through authority (scriptural or patristic), in this region which was marked in time by various confessional identities, wouldn't have been the best solution. Moreover, the speech does not have a dogmatic character, it does not want to communicate or to explain controversial religious paradigms, it wishes to change the attitude, the way of thinking and the behaviour of the audience (especially of the youngsters and of the politicians).

The fact that the speech is adapted to the communicative situation, to the momentary requirements of the audience and to their spiritual problems, can be

[1] The source is an important component in the argumentatve strategy, as it exerts an important part in the process of persuasion; refer to Lo Cascio, 2002: 121-122.

[2] The effect of atmosphere has a special impact and effect upon the results of the discursive interventions. In this matter, see, Neț, 1989: 17.

BDD-A5884 © 2011 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

observed in phrases such as: "De ce vă spun toate acestea? Nu întîmplător şi *nu fără legătură cu vremile pe care le trăim noi astăzi*"; "Vreau să vă spun acum un singur lucru: din ce în ce mai mult se dau semnale de alarmă, în ţara noastră, că *tinerii încep să devină toxicomani*".

The usage of **ethnic and confessional arguments** is also related to the communicative context:

> Nu suntem noi oare, ca *popor român*, iubitor de puritate? [...] Nu *tot românul* are grijă de ograda lui să fie măturată, de curtea lui, de vitele lui, de grajdul lui? *Ne întrebăm de ce această ofensivă de poluare a spiritului în ţara noastră, România?*;
>
> E de neimaginat ca o lege care priveşte moralitatea întreagă de secole *a poporului român* să fie votată înainte de a face un referendum sau cel puţin un sondaj de opinie, ca să cunoşti care este *părerea poporului*, pe care tu ai fost trimis să îl reprezinţi acolo; este ceea ce poate nenoroci *un întreg popor*, *o întreagă naţiune*; Să le spuneţi vecinilor voştri şi altora ce aţi auzit la Mînăstirea Nicula astăzi şi ce aţi învăţat de acolo, pentru ca *poporul român* să se poată regenera şi lăuntric. Aş vrea să ştie toată lumea: vom face reforme economice şi politice, dar toate acestea nu vor avea roade dacă nu vom face reforma morală a *poporului român* [...]. *Biserica Ortodoxă Română şi fiii ei* au declarat-o, sus şi tare: *suntem în Europa!* [...] Puneţi la inimă, domnii mei şi iubiţii mei, *reacţia acestui popor*, care, de obicei, la slujbe, nu aplaudă (**applause**). [...] Noi, ca *popor român*, mai cu seamă în Transilvania, n-am pierit în vremurile grele; nu vom pieri acum; important este să ne ţinem trează *conştiinţa noastră creştină şi românească* (**applause**).

Besides the expository enunciations, the fragmentary use of the dialogue can be observed. A series of **interrogative enunciations** is used with argumentative purposes, pursuing both entertaining of the audience, as well as changing a certain attitude (also refer to Guia, 2008: 177-183). Furthermore, the simple asking of a question (normal or rhetorical) is an act of reasoning. The audience is linguistically invited to express a certain option.

The question asked in this sermon has different argumentative roles. Firstly, the *request for adhesion*. The speaker offers arguments and expects the audience to confirm the validity of his opinion. The call for adhesion launched for the audience, can be explicitly expressed by the questions of appeal for adhesion (according to Cristea, Cuniţă, 1986: 156):

> Nu suntem noi oare, ca popor român, iubitor de puritate? Oare nu iubim noi cerul senin cu stelele limpezi pe cer? Nu iubim codrul acesta frumos, desăvîrşit? Nu iubim noi casele noastre să fie curate şi văruite, să nu miroase urît, să miroase frumos? Nu cultivăm noi flori? Nu tot românul are grijă de ograda lui să fie măturată, de curtea lui, de vitele lui, de grajdul lui? **Ne întrebăm: de ce această ofensivă de poluare a spiritului în ţara noastră, România?**[1]

In other situations, the question is used in order to support a different enunciation, the strategy depending on *justification*: "Ce însemna aceasta? Maica Lui îi cerea să facă o minune pentru aceşti oameni şi să le dea vin la masă, ca să-şi poată isprăvi ospăţul"; "De ce vă spun toate acestea? Nu întîmplător şi nu fără legătură cu vremile pe care le trăim noi astăzi".

More, the rhetoric question is doubled by the orator's answer, as he expresses his disagreement towards a previously described situation. By asking a question, the narrator proves the abnormality and unacceptability of a certain situation. One can thus talk about the *strategy of disputing*:

> Unde sînt mişcările ecologiste împotriva poluării spiritului? *N-am văzut, n-am auzit*;

[1] The high pitch of the voice has been written in bold in this case, as well.

BDD-A5884 © 2011 Universitatea din Piteşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

Aş întreba: dacă ar veni cineva în casa cuiva şi ar vedea fereastra deschisă şi ar arunca cu gunoaie şi cu balegă în casa omului, din stradă, oare n-ar veni nici o lege să-l împiedice şi să-l pedepsească? *Dar pe ferestrele deschise ale sufletelor noastre se aruncă tot felul de mizerii şi de necurăţii*.

A series of **motifs** are restated **during the narration**, conferring certain circularity. Thesis are suggested and restated, either for completion or for revision.

The teardrops motif is anticipated in the exordium and restated in the epilogue:

Dar..., aici, în mînăstirea Nicula, nu a secat niciodată *izvorul lacrimilor* ; (...) creştinii vin din depărtări şi toţi, aproape fără excepţie, *varsă lacrimi* în faţa icoanei Maicii Domnului, îmbrăţişînd-o, ca pe o mamă sfîntă. Ei vin cu *lacrimile lor de acasă - lacrimi de durere, lacrimi de jale, lacrimi de căinţă* - şi se întîlnesc aici şi cu *lacrimi de bucurie*, pentru că întîlnirea cu Maica Domnului, cu icoana ei, este ca o întîlnire cu cineva drag, pe care nu l-ai mai văzut de multă vreme, o întîlnire care-ţi provoaca bucurie, şi anume *bucuria lacrimilor*;

Întoarceţi-vă la casele voastre cu *lacrimile de bucurie ale Maicii Domnului* şi cu *lacrimile voastre de bucurie* că v-aţi întîlnit cu ea şi cu adevărurile ei. şi duceţi aceste *lacrimi de bucurie* în casele voastre, odată cu binecuvîntarea lui Dumnezeu şi odată cu ochii Maicii Domnului, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

The motif of Virgin Mary's purity, later transposed in a human plan, in the beginning of the speech, is restated in another discursive sequence:

O fiinţă *atît de curată*, curată de-a lungul vieţii ei; şi astfel, prin transfigurare, trupul Maicii Domnului a fost ridicat la cer, păstrîndu-şi *puritatea* pînă la sfîrşit; *o curăţie* atît pe pămînt, cît şi dincolo, în împărăţia lui Dumnezeu. De aceea, iubiţii mei, Maica Domnului este şi o icoană prin excelenţă *a curăţiei omeneşti*. Nu a fost altă femeie [...] în lumea aceasta care să fi fost *atît de curată* în viaţa ei, ca Maica Domnului. Aşadar, iubiţii mei, atunci cînd vărsaţi o lacrimă de bucurie, o vărsaţi şi în faţa *icoanei curaţiei desăvîrşite a omului*; Am spus că Maica Domnului este *icoana curăţiei desăvărşite* sufleteşti şi trupeşti. Nu suntem noi oare, ca popor român, *iubitor de puritate*? [...] Nu iubim noi casele noastre *să fie curate*? Nu cultivăm noi *flori*? Nu tot românul are grijă de ograda lui *să fie măturată*?; Sunt implorat [...] să împiedicăm ducerea pînă la capăt a acestei blasfemii pe obrazul poporului român, pe bunul său simţ, pe cuviinţa lui, pe decenţa lui, *pe dorul său de puritate* şi pe obrazul Maicii Domnului.

The important arguments used in the previous discursive sequences, are restated in the epilogue. From the imperative tone used in the protest against the legislators of the country and from the advice for the youngsters, we can notice a lower tonality, a return to the emotional performing dimension, through the invocation of the divinity for repaying and protecting the youngsters and the hope for *the moral and biological regeneration of the Romanian people*:

Dragii mei tineri, faptul că aţi venit aici la acest hram, nu atît în număr mare, ci că sunteţi atît de cuviincioşi este un semn bun pentru societatea noastră românească. *Vă mulţumim* şi *Dumnezeu să vă răsplătească* şi *să vă ocrotească* în tinereţea voastră! Bucuraţi-vă din ea, dar, încă o dată, în limitele bunei cuviinţe, care vă oferă toate satisfacţiile posibile pe care vi le doriţi.

The solution for this regeneration is the recovery and the elevation of family, for which, through a last argumentative "strike", he addresses the politicians, whom he greets, only now, towards the end of the speech:

Vrem redresarea familiei şi reînnobilarea familiei, iar pentru aceasta, legiuitorii noştri din parlament şi cei care ne cîrmuiesc, de la guvernul de astăzi şi de mîine, să ştie că una din primele lor datorii este să aibă urechea aţintită asupra trebuinţelor reale şi stringente ale poporului care îi va alege în toamna aceasta. *Noi le salutăm prezenţa* multora aici în mijlocul nostru, personalităţi distinse, se seamă, pe care le cunoaştem, sunt unele personalităţi care vin an de an şi pe care-i cunoaşteţi şi, de aceea, îndrept acest apel în numele lui Dumnezeu, dar şi în numele vostru, al tuturor, în numele păstorilor şi în

BDD-A5884 © 2011 Universitatea din Piteşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

numele păstoriților, să aibă, asemenea unui stetoscop, urechea ațintită, aplecată, lipită de inima poporului, care i-a ales şi care îi va alege în această toamnă.

The ethnical and confessional arguments at the end of the sermon are also interesting; the direct enunciations and outright conclusions are interrupted for three times by the applause of the audience (seldom seen in our church, as the metropolitan Bartolomeu himself said) in order to confirm and adhere to what had previously been said. The tears of sadness and sorrow from the beginning of the exordium are replaced by the tears of joy from the end of the speech.

Conclusions

The speech of the metropolitan Bartholomew is not integrated in the classical sermons, as it subtly uses a series of argumentative structures, meant to obtain the adhesion and the confirmation of the believers, with whom the metropolitan will later change the options and the attitudes of the politicians present at the religious manifestation.

Neither the exordium nor its approach can be integrated in the rules of homiletics. The speech does not start with a scriptural quotation or with one from the gospel of the day, it start with the enunciation of a diversionist piece of news. The speech repeatedly passes from the material to the spiritual dimension (the draining of the springs / the joy of tears) and, vice-versa, from the purity of Virgin Mary to the spiritual purity of man and then to the spiritual pollution of society. The ideas are later restated in different discursive sequences, insisting upon some dominant motifs of the speech. The speech is characterized by circularity, by solemnity and by the ability of being understood. The style of the stories reveals the scholarly side of the speaker, the sweetness and the conciseness of a great writer. The advice resulted from the various interrogations, which are preceded by clear and concise argumentations. And last but not least, the three rows of applauses from the audience prove that we are dealing with a convinced public, or at least one that confirms the ideas of the orator, and that we are dealing with a speech that respects all the requests for a successful argumentative speech[1].

Bibliography

Chilea, Sebastian, „Predica de succes", 1954, in *Mitropolia Olteniei*, VI, nr. 1-3, p. 36-38
Cristea, T, Cuniță, A., *Modalités d'énonciation et contrastivité. Les énoncés exclamatifs et interrogatifs en roumain et français*, TUB, Bucureşti, 1986
Guia, Sorin, „Discursul religios – argumentație şi structură", 2005, in *Filologos*, Anul I, nr. 1-2 (1)
Guia, Sorin, „Întrebarea ca strategie argumentativă", in Hoarță-Cărăuşu (ed.), *Comunicarea: ipoteze şi ipostaze*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2008
Lo Cascio, Vincenzo, *Gramatica argumentării. Strategii şi structuri*, traducere de Doina Condrea-Derer şi Alina-Gabriela Sauciuc, Meteora Press, Bucureşti, 2002
Neț, Mariana, *O poetică a atmosferei*, Editura Univers, Bucureşti, 1989
Rovența-Frumuşani, Daniela, *Argumentarea. Modele şi strategii*, Editura Bic All, Bucureşti, 2000
Şerbănescu, Andra, *Întrebarea. Teorie şi practică*, Editura Polirom, Iaşi, 2002
Toader, Ioan, *Retorica amvonului*, Bucureşti, Editura Institutului Bilblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2002
Zafiu, Rodica, „Ethos, Pathos şi Logos în textul predicii", 2010, in Gafton, Guia, Milică (ed.), *Text şi discurs religios*, nr. 2, p. 27-38.

Electronic Resources

http://www.youtube.com/watch?v=SMHhaBSLucY&feature=related, visited on July 11th 2011.

[1] In this sense, see Rovența-Frumuşani, 2000: 109-111; Chilea, 1954: 36-38.

BDD-A5884 © 2011 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)